

Raný Vícehlas

Notre Dame (1170-1240)

- vznik vícehlasu cca 1000 — improvizace nad jednohlasým zápisem
- Notre Dame se stavěl 84 let — první evropská skladatelská škola — přechod od improvizace k zapsané kompozici (texty mešního graduále)
- básnické módy — trochej, spondej, jamb
- pouze 2 notové délky — brevis (krátká), longa (dlouhá) → podoby třídobého rytmu
- kompozice — organa (vícehlasá skladba), discanty (vyspělejší organum), motety
  - organa a discanty — cca 20 minut, zejména o Vánocích a Velikonocích
  - perspektivní moteto — duplum otextováno stejně jako jeden z vrchních hlasů
- skladby „rostly“ ze spoda
  - tenor = cantus firmus
  - duplum
  - triplum
  - (quadruplum)
- skladatelé notredamské školy
  - Leoninus
  - Perotinus

Ars Antiqua (1250-1320)

- mensurální notace — měřitelná → větší kompoziční svoboda
- traktát Franca Kolínského — Umění měřitelného zpěvu
- hlavně motet
- skladatelé
  - Petrus de Cruce (Petr z Kříže)
  - Franco Kolínský

Ars Nova (1320-1430)

- traktát Ars nova — Philipe de Vitry
- skladby diskantového typu (rostou od melodie)
- → Philipe de Vitry (sekretář Jana Lucemburského)
  - žánry — rondeaux, virelais, balady
  - milostný či satirický ráz
  - isorytmický motet — racionální konstrukce melodie a rytmu
- Francesco Landini (slepý varhaník z chrámu San Lorenzo) — madrigaly, ballaty a caccie

Renezance

- nizozemští hudebníci
  - Jean Ockeghem (2. gen)
  - Josquin Despréz (3. gen)
  - Clement Janequin (4. gen)
  - Orlando di Lasso (5. gen)
- k 5. generaci se připojují italové — Giovanni Pierluigi da Palestrina (Missa Papae Marcelli)
- žánry
  - mše (v různých podobách — tenorová, diskantová, variační) — Missa L'homme armé (cantus firmus z oblíbené světské písni)
  - moteto (liturgické, není součástí mše) — Žalm č. 23, Magnificat
  - chanson
  - madrigal

Česko

- dvorská kapela Rudolfa II
  - kapelníci — Philip de Monte, Jacob Regnart
- Kryštof Harant z Polžic
  - skončil na popravišti
  - Missa quinis vocibus (pětihlásá mše)